

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8423/2023
21.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., ..., чији је пуномоћник Бутолен Франц Бранко адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1320/22 од 03.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужене и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1320/22 од 03.10.2022. године у делу трећег става изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка у износу од 70.960,32 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

У преосталом делу ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1320/22 од 03.10.2022. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1320/22 од 03.10.2022. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П 29424/21 од 14.12.2021. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиоцу новчане износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 173.680,32 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 403. став 2. тачка 3. и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које су чланом 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП предвиђене као разлози за овај правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику АП Косово и Метохија од 03.04.1968. године признато је право тужиоцу на личну инвалиднину. Ово примање тужиоцу је исплаћивано до априла 1999. године, када је његова исплата обустављена. Тужилац је од 01.01.2008. године на територији АП Косово и Метохија остварио право на пензију, која му се од тада исплаћује. Неисплаћена инвалиднина за период од 01.03.2016. године до 31.08.2019. године износи 654.016,36 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилном применом материјалног права одлучио о захтеву тужиоца за накнаду штете у висини неисплаћене инвалиднине за период од 01.03.2016. године до 31.08.2019. године.

Право на инвалиднину тужиоцу је признато решењем од 03.04.1968. године, донетим у поступку по ревизији решења Одељења за друштвене службе СО Призрен од 01.02.1968. године, извршеној по службеној дужности у складу са чланом 92. став 2. тада важећег Закона о војним инвалидима. То решење је коначно, а нема доказа да је у управном спору поништено. Тако признато право је стечено право и његов корисник има право на новчано примање по том основу све док се донето решење не стави ван снаге или не измени. У овом случају то није учињено, а од априла 1999. године обустављена је исплата инвалиднине. Обуставом без законског основа тужиоцу је нанета штета за коју одговара тужена по члану 172. став 1. Закона о облигационим односима јер се, сагласно члану 98. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца („Службени лист СРЈ“, број 24/98... 25/00 и „Службени гласник РС“, број 101/05) важећег у спорном периоду, исплата инвалиднине врши из буџетских средстава. Према члану 186. Закона о облигационим односима, обавеза накнаде штете сматра се доспелом од тренутка настанка штете, због чега тужилац има право на затезну камату од дана доспелости сваког неисплаћеног месечног износа инвалиднине.

Из тих разлога нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Тужена је пасивно легитимисана у овом спору јер се инвалиднина, призната решењем донетим у управном поступку, исплаћује из буџетских средстава а не из средстава органа локалне самоуправе, односно територијалне аутономије који одлучују о праву на то примање. Штета чију накнаду тужилац потражује настала је пре ступања на снагу Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица („Службени гласник РС“, број 18/20), којим није предвиђена његова

ретроактивна примена. Решење којим је признато право на инвалиднину донето је у поступку ревизије првостепеног решења и тужиоцу је тим решењем то право признато за стално. По том решењу тужиоцу је и вршена исплата инвалиднине све до априла 1999. године.

Међутим, приликом одлучивања о трошковима поступка другостепени суд је погрешно применио одредбу члана 154. ЗПП, када је тужиоцу досудио трошкове поступка и за судску таксу, јер је правноснажним решењем садржаним у седмом ставу изреке пресуде П 7822/19 од 07.10.2020. године он ослобођен обавеза плаћања судске таксе. Због тога је досуђени износ трошкова поступка смањен за укупни износ таксе за пресуду и тужбу.

Следствено изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП у вези члана 420. став 6 ЗПП, одлучено је као у првом, а на основу члана 414. став 1. тог Закона као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић